

Kooliteed suunab pere rahakott

Haridusfoorum taunis laste varajast sõelumist eliitkoolidesse

MALLE PAJULA

Narva-Jõesuu

Hariduslik kihistumine algab juba lasteaiaaas, väitsid nädalavahetusel Narva-Jõesuus toimunud Haridusfoorumist osavõtjad.

Haridusfoorum jõudis järeldusele, et järjest enam sõltuvad inimese võimalused omandada kvaliteetset haridust tema elukohast ja pere sissetulekust. Paljudel on võimatu ühelt haridustasandilt teisele liikuda.

Haridusfoorumi esimehe, Pühajärve põhikooli direktori En-Mall Verniku sõnul ei ole kõikidel peredel võimalik lapsi isegi lasteaeda panna. "Pealinnas käib enamik kuueaastaseid lasteaias, kuid Põlvamaal pääsevad nende eakaaslastest lasteaeda vaevalt pooled," ütles Ver-

nik. Tema sõnul ei saa kodused lapsed aialastega võrdset kooliks ettevalmistust, sest pered ei suuda ise alushariduse õppekava järgi lapsi õpetada.

Verniku arvates sõltub paljugi lapse edasisel haridusteel sellest, milline on tema kodukoha kooli õpetajaskond. Praegu on Eestis kuuel protsendil õpetajatest vaid keskharidus. Lääne-Virumaal, Viljandi-, Võru- ja Põlvamaal on keskharidusega õpetajaid ligi veerand.

Võru maakonna haridusosakonna juhataja Arvi Leoski sõnul tuleb igal aastal maakonda vaid paar uut õpetajat. "Me saame endale noori õpetajaid vaid Ameerika rahukorpusest ja Tartu Õpetajate Seminarist. Kahest pedagooge koolitavast riigiülikoolist naljalt maale tööjõudu ei tule," märkis Leoski.

Tallinna Kalamaja kooli ajalooõpetaja Aime Sorok rääkis, et paljusid lapsi õpetatakse juba varakult kodus või lasteringides spetsiaalselt koolikatseteks. Vanemad teevad lapse tulevikku silmas pidades kõik, et ta tavakooli asemel eliitõppeasutusse pääseks.

Soroki hinnangul ei tohiks esimestes klassides andekaid lapsi eliitkoolide jaoks välja sorteerida, sest paljudel avanevad võimed hiljem. Seepärast võiksid kõik lapsed kuuenda klassini võrdsel tasemel haridust saada.

Tartu Ülikooli vanemteaduri Paul Kenkmanni sõnul ei pruugigi andekad lapsed eliitkoolidesse pääseda. "Meie eliitkoolides ei õpi ainult andekad lapsed. Neis käivad ka jõukate perede järeltulijad, kelle vanemad tahavad, et nende laps õpiks pari-

mas koolis," ütles Kenkmann.

Tallinna Pedagoogikaülikooli dotsendi Viivi Maansoo arvates sõltub lapse hariduse kvaliteet praegu liialt palju piirkonnast, kus ta elab. "Veriora laps ei saa klassiga minna teatrisse, näitusele või loomaaeda. Samas on vaja ka tema silmaringi laiendada," nentis Maansoo. Tema sõnul jääb paljudel väikekohtade ja vaesemate perede lastel rahapuudusel käimata ka huviringides.

Tartu ülikooli professori Inge Undi sõnul vajaksid maakoolide andekad lapsed individuaalprogrammi, mille järgi end kõrgkooli tarvis harida. "Riik võiks õpetajatele nende lisatundide eest raha maksta. Nii ei peaks lapsed hea hariduse nimel kodukohast kaugemale kooli minema," leidis Unt.